

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s poštnim nakladom na leto 4 K, pol leta 2 K in na štiri leta 1 K. Naročnina na Nemčijo 5 K, na drugo tujino 6 K. Kdor hoče sam poslati, plača na leto 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Določeni „Kotliškemu tiskovnemu društvu“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uradništvo: Koroska cesta št. 6. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroska cesta št. 6, vsprejema naročnine, listov in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petstoteke na enkrat 16 vin, na dvakrat 36 vin, na tretkrat 56 vin. Za večkratno oglaso primerno popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Naročniki reklamacije se poštno preveže.

Kaj je z avstro-ogrsko pogodbo?

Za pogodbo z Ogrsko se gre. Kam naj se naganejo naši poslanci? Liberalni celjski listi trobijo v enomer: S pogodbo proč in kriče, da so poslanci slovenskega Štajerja dolžni, glasovati proti nji. Ploj, Roblek in Ježovnik so tudi, kakor zdaj kaže, pripravljeni, da bodo oddali svoje glasove proti nji. Pojasnimo to vprašanje!

1. Najprej moramo povedati, da so liberalni slovenski poslanci s Hribarjem vred osebno za pogodbo. Med svojimi hrvaškimi tovariši so z gorečo vneto govorili za to, naj se glasuje zanjo. Zlasti Ploj se pozna, da nastopa popolno proti svojemu prepričanju. Zato pa tudi danes še ne moremo trditi, ali bodo ostali pri tem, kar danes zastopajo. Danes so res s svojim klubom vred proti pogodbi, toda že zdaj se čujejo glasovi, da bi se jugoslovanska zveza udala, ko bi vlada v Dalmaciji uvedla hrvaški službeni jezik in zagotovila gospodarske podpore Hrvatom v Istri. Klub, ki so v njem naši liberalni poslanci, pravi sicer, da se hoče bojevati vzajemno s Hrvati v ogrskem državnem zboru, in da je načelno proti pogodbi, ker se z njo dualizem okrepi.

Ta dva razloga sta pa jaleva. Hrvatje v Pešti stojijo na stališču dualizma in hočejo močno, od Avstrije neodvisno Ogrsko in z njo zvezano Hrvaško. To se velikokrat že odkrito povedali. Proti pogodbi nastopajo, pa ne zavoljo dualizma, marveč zato ker pravijo, da bi jim bila v gospodarsko škodo. Oni hočejo gospodarsko samostojnost in s temlokrepljen dualizem. Zato pa tudi vidimo, da pri vsem svojem boju proti ogrski vladi ne zastopajo načel, marveč samo strankarske koristi. Rešiti hočejo svojo stranko propada, ker se jim ljudstvo odtuja. Radi bi prisilili vlado, da bi se z njimi pogajala in jim vsaj nekaj dala, s čimer bi mogli pred volilci v bližnji volilni dobi dokazovati, da je politika reške resolucije vendar le koristna.

Mi stojimo na stališču, da je bila reška resolucija škodljiva za Hrvate in za nas, na katere se vsa politika v njenem smislu prav nič ne ozira. Mi zastopamo načelo, da se mora edinstvo med Slovenci in Hrvati doseči brez Ogrov, v stiku z našo državno polovico; in zato si ne moremo razložiti, kako morajo zastopniki slovenskih Štajercev podpirati v

lastno škodo politiko bankrotnih rezolucionašev. Ta politika ni vredna piškavega oreha in posebno v sedanjem slučaju prav nič ne pomaga. Kar delajo gospodje na čelu, se pravi riti z glavo skozi zid, samo s tem dostavkom, da pri tem ne trpe toliko glave Ploja, Robleka in Ježovnika, kakor gmotne koristi njihovih volitev.

2. Gmotne koristi našega ljudstva zahtevajo namreč z vso odločnostjo, da naši poslanci glasujejo za pogodbo. Kmečki zastopnik iz alpskih dežel bi padel na glavo, če ne bi izprevidel, da bi bila gospodarska ločitev z Ogrsko za našega kmeta v veliko pogubo. Ne prezirimo namreč, da so kmečke koristi v naših alpskih deželah popolnoma različne od sudetskih kmečkih zahtev. Tam imate bogata polja, dežele, kjer se v prvi vrsti prideluje žito. Pri nas pa igra živinoreja, vinarstvo in les prvo vlogo. Živinoreja bi bila silno oškodovana, ko bi se zdaj z Ogrji ločili. Mi še nimamo tako razvite živinoreje, da bi mogli sami preskrbeti svoje trge; navezani smo na Ogrce.

Treba bo silnega gospodarskega dela, da se v tem oziru izpopolnimo. Če se zdaj zapro ogrske meje za živino, se bodo kmalu izpraznili naši hlevi in meje bomo morali vendarle odpreti če ne na Ogrsko, kjer imamo po novi pogodbi zelo strogo varstvo proti živinskim boleznim, pa na Srbsko ali Rumunijo, Rusijo in Bolgarijo, od koder nam bo z živino prišla tudi kuga v deželo.

Vinarstvo je tudi po novi pogodbi na boljsem. Ogrji se zavežejo v nji, da v enem letu sklenejo zakon proti ponarejenemu vinu. Ta rana nas sedaj najbolj boli. Dokler imajo Sterni in drugi judovski vinski trgovci pri nas svoje odjemalce, ne more domače vino do tiste cene in veljave, ki mu pripada. Po novi pogodbi ponarejeno vino tudi z Ogrskega ne bo moglo delati konkurence našemu. S tem je za naše vinogradnike združen velik dobiček.

Za vino, les in živino je pa neizmerne važnosti, da Ogrji po novi pogodbi ne bodo imeli več priložnosti določevati prevoznih cen po naših železnicah, marveč bo v tem oziru naša država popolnoma samostojna. Tudi naši veliki mlinarski industrianci bodo na boljsem. Ogrji ni konkuriral z nami samo s svojim cenejšim blagom, marveč tudi s svojimi, nalašč za ogrske proizvajalce preračunjenimi železniškimi tarifi. Slep mora biti, kdor tu ne vidi veli-

kanskega napredka in mi bi le radi vedeli, ne kaj pravi naš kmet, marveč kaj pravi n. pr. celjski Majdič o Plojevem predlogu, ki zahteva od vlade, naj ostanejo razmere, če pade pogodba, kakor so bile zdaj. Pri nas seveda liberalni politiki nimajo nobene zmisla za gospodarska vprašanja. Zato je pa umljivo, da z pozivom na strankarske strasti hočejo zaslepiti naše ljudstvo.

Se nekaj, kar se tiče zlasti Savinjske doline! Če se zapre ogrska meja, se bo zaprla tudi za naše pivo. Vprašamo: Kaj bo z našim hmeljem? Produkcija piva se že zdaj bori za trge; potem bo še neprimerno hujše. Cena hmelju bo naenkrat silno padla in vso gospodarsko življenje v naših hmeljarskih okrajih se bo moralo preurediti na izredno škodo tamšnjega ljudstva. Iz strankarskih ozirov nam je to prav. Hmelj, ki je spravil Robleka v državni zbor, ga bo vrgel že prvo leto. O tem smemo biti namreč gotovi, da ga Ploj z Ježovnikom vred ne bo pokupil. Toda nam se smili ljudstvo in zato svarimo v zadnji uri, naj se naši poslanci ne igrajo na slepo z ljudskim blagostanjem.

3. Rado se poudarja pri nas: pogodba prinese Kranjem belokrajinsko železnico, Štajercem pa nič. Zato imajo štajerski poslanci drugo stališče, nego Kranjci. Kratkovidna je taka trditev. Vsa Savinjska dolina in z njo več nego polovica slovenskega Štajerja hrepeni z vsemi silami, da se zveže velenjska železnica s Kamnikom in tako dobi ožjo zvezo s Kranjsko in po nji z morjem. Ali ne bo v tem slučaju zveza z Dalmacijo, ki potrebuje razen olja in vina vseh pridelkov, tudi nam na izrečno korist? Ali se ne odpre po nji tudi Balkan za pridelke našega kmeta? In če se, kakor upamo, uredi tudi zveza Štajerske z Novim mestom, bo potem naša domovina ravno tako v trgovskem oziru interesirana za novo progo kakor Kranjska.

Zato sklepamo: Poslanci kmečke zveze naj si bodo vedno v svesti, da jih narod ni poslal delati igrače na Dunaj, da jih ni izvolil za to, da bi iz osebnega koristolovstva, magari tudi za kak ministerski sedež, izdajali ljudsko reč, marveč da jim je poveril svoje zastopstvo zato, da bi delali zanj. In v pogodbenem vprašanju zahteva to delo, da naši poslanci omogočijo njeno uveljavljenje.

Podlistek.

Stabat Mater dolorosa.

(Žalostna je Mati stala.)

„Zanemiv početek krasne cerkvene pesni „Stabat Mater dolorosa“.

Bilo je v umbrijskem mestu Todi na Laškem. Na zidu samostana je sedel po kosilu v času počitka frančiškanski pater. Zamisljen je zrl v daljavo, na obrazu se mu je pa brala žalost. Iz otožnih misli ga vzbudi pater, ki je med tem prišel mimo.

Brat Janez, zakaj si tako otožen?

Lahka rudečica se je pokazala na bledem, izmexitem obrazu brata Janeza. Molčal je nekaj trenutkov, potem pa je rekel:

Brat Marko, doždevna modrost človeška je neumnost; le volja božja sama je dobra.

Kaj pa si želel, da se ti ni izpolnilo? je vprašal zopet Marko.

Čuden se ti bo morda zdel povod moje otožnosti. Žalosten sem že dalje časa, ker se ni še noben pesnik spomnil Marije, ko je stoje pod križem, trpela v svojem srcu bolečine svojega Sina in ko je videla umirati svojo ljubezen. Pesem, ki bi opevala Marijino žalost, bi morala biti taka, da bi pretresla nebo in zemljo, spreobrnila vse grešnike, pesem, ki bi ovenčala pesnika z neminljivo slavo.

Kdo zamore izliti neizmerno morje v malo jamico? odgovori brat Marko, kdo naj izrazi v borni pesmici vso neizmerno bol preblazene Device?

Jaz mislim, da se to pač zaradi tega do sedaj še ni zgodilo, ker ni bil nihče tega vreden, odgovori brat Janez. O ko bi se mogel dobiti vsaj med

brati sv. Frančiška eden, ki bi bil vreden, opevati žalost Matere božje.

Kadar bo volja božja, bodo kamni govorili! je bil miren odgovor patra Marka.

Tedaj pa je zapel zvon, naznanjajoč, da je minul čas počitka. Konec je bil njiju pogovoru; hitro sta šla brata vsak na svoje opravilo.

Iz mesta pa je prihajal do samostanskih zidov šum in hrup. Veliko in malo, staro in mlado je hitelo na slavnostni prostor, kjer se je imela začeti pravkar velika ljudska veselica s petjem, godbo, deklamacijami in plesom. Izmed množice pa se je vedno vzdigoval glas, poln navdušenja: Evviva Jacopo de Benedetti!

In po pravici so izgovarjala vsa usta todijskih meščanov to ime s ponosom in hvaležnostjo; kajti Jacopo je bil prireditelj in duša te sijajne zabave, kakor je bil on sploh že prej priredil mnogo takih ljudskih veselic.

Jacopo je lahko prirejal take dragocene zabave. Bil je namreč imeniten zagovornik. Glas o njegovih govorniških zmožnostih je šel daleč okrog; zato pa si je prislužil ogromnega premoženja. Še celo v Rimu in Florenci so izgovarjali njegovo ime s spoštovanjem.

Izkazovali so mu skoro kraljevsko čast, a bili so se ga pa tudi, ker on je imel jezik oster kakor nož.

Skop pa ni bil, tudi štedil ni s svojim denarjem; živel je in pustil živeti; užival je življenje v polni meri; kar razsipal je denar. Kjer je bil on, tam je bilo veselje, smeh.

Veselic, ki jih je on prirejal ljudstvu in meščanstvu, v zabavo, so se kar vrstile ena za drugo. Ni čuda, da so ga Todijski tako slavili in častili.

Zato pa tudi ni čuda, da se je Jacopo imenoval samega sebe s samozavestnim ponosom prvaka todijskega in da se je večkrat saljivo izrazil, da bo z njim tudi umrlo mesto Todi, ker je on njegova duša.

Pa dasi je bil ponosen in je samega sebe poveličeval, so ga vendar vsi radi imeli, ker je bil zelo priazen in ljudomil.

Pa če bi ga ne bili ljubili zaradi njega, bi ga bili ljubili radi njegove žene. To vam je bila gospa! V celi umbrijski deželi ji gotovo ni bilo para. Sama dobroti, ljubeznivosti in nedolžnosti je odsevala iz njenega krasnega obraza. S svojo lepoto je očarala vse, s plemenitostjo pa si je pridobila srca vseh.

Vsaki dan je šla v cerkev, pogosto je obiskovala bolnišnico, šla je od postelje do postelje; tu tolažila, tam pomagala. Ko je stopala po mestnih ulicah ob strani svojega soproga, odeta v dragoceno svilo, so ljudje kar obstajali in jo občudovali. In če bi se prikazala na ulici v kraljevi obleki s kraljevo krono na glavi, nihče je ne bi nevošljivo pogledal, ker ljubili so jo vsi prebivalci, od prvega pa do zadnjega, kot najdragocenejši zaklad svojega mesta.

Kako pa jo je še le ljubil njen soprog! Če je imenoval Jacopo svojo ženo zvezdo in solnce svojega življenja, tedaj je govoril resnico. Če tudi je bil ponosen na sebe in na svoje prednosti, vendar je bil tisočkrat ponosnejši na svojo pobožnost, zvesto, dobro ženo Katarino.

In čeprav on ni bil pobožen in je skoraj pozabil na Boga in mu ni bilo dosti mar za cerkev, je vendar Katarina smela delati, kar je hotela. V cerkev je lahko šla, kadar je hotela, svojo pobožnost je lahko opravljala, kakor in kadar je hotela.

Vseavstrijski katoliški shod na Dunaju.

Dunaj, 20. novembra 1907.

Zastopniki vseh avstrijskih narodov so prihiteli na cesarski Dunaj, da se skupno z živo besedo in medsebojnim posvetovanjem navdušijo za skupne vzore ter storijo jasne načrte za delo bližnje prihodnosti. Najbolj so seveda zastopani Nemci, na tisoče in tisoče jih je prišlo. Med zastopniki drugih narodov so se posebno odlikovali Slovenci. V imenu Slovencev je v slovenskem jeziku shod pozdravil prvi večer g. dr. Lampe iz Ljubljane. Izvajal je, da se katoliška slovenska organizacija drži načela, da je treba več delati kakor govoriti. Zato izvaja na vseh poljih društveno delovanje v praktičnem smislu ubogemu ljudstvu v pomoč. Posojilnice, gospodarska društva, splošno koristne naprave so delokrog, v katerem se kaže katoliška misel socialnih reform. In ljudstvo to delo razume in z veseljem sodeluje, tako da se misel krščanske dejanske vzajemnosti vedno lepše kaže v svojih uspehih.

Na zborovanju za mladeniško organizacijo je govoril v imenu Slovenske krščansko-socialne zveze za Stajersko g. dr. Hohnjec, njen podpredsednik. Slavi je krepko razvito mladeniško gibanje na Slovenskem, kjer že imamo vse to v dejanju, kar si nemški mladeniški še le snujejo, omenjal navdušenost in požrtvovalnost za dobro stvar, ki se opaža pri naših organiziranih mladeniških. Shod je sklenil ustanoviti državno zvezo mladeničev, mladeniško (posredovalno) pisarno ter mladeniški list.

Na velikem shodu mladeničev je zopet Slovenec dr. Krek iz Ljubljane imel slavnostni govor. Ta organizator in vodja krščansko-demokratskega gibanja na Slovenskem je s svojo znano spretnostjo govoril o tem, kako mesto naj zavzema mladeniška organizacija v delavskem gibanju. Ta naj prinaša v vse socialno gibanje vedno plamteč ogenj upanja, poguma in duha požrtvovalnosti.

V pondeljek zvečer je v slavnostni dvorani ob velikanskem navdušenju govoril dr. Sušteršič, vodja Ljudske stranke na Kranjskem ter načelnik Slovenskega kluba, pri katerem so tudi naši poslanci Slov. kmečke zveze, o predmetu vera in javno življenje. Občinstvo je prirejalo burne ovacije govorniku za njegove iskrene, močate in neustrašene besede.

Slovenci so imeli svojo zastopstvo tudi v predsedništvu katoliškega shoda v osebi g. državnega poslanca Povšeta iz Ljubljane, ki je kot podpredsednik tu in tam vodil zborovanja.

Na katoliškem shodu na Dunaju se je posebno temeljito razpravljalo kmečko, zadružniško in delavsko vprašanje. Velik korak naprej se je storil v mladeniški organizaciji ter skrbi za dobre časnike.

Poseben sijaj temu shodu je dala udeležitev vseh avstrijskih škofov, ki so zdaj na Dunaju, slavnega župana dunajskega Karla Luegerja, deželnega maršala princa Lichtensteina ter dveh katoliških ministrov dr. Ebenhoa in dr. Gessmana.

Naši shodi.

Brezole pri Račah.

V nedeljo dne 17. t. m. imeli smo imeniten shod. Državni poslanec Pišek poročal nam je o delovanju državnega zbora in zelo nas je razvese-

S tem svojem možu ni bila nič nadležna in on je zaradi tega ni kar nič zaničeval.

Ce je pa on želel, se je pa tudi napravila po knežje in se udeleževala raznovrstnih zabav. S svojo navzočnostjo je le še povečevala njenega moža ugled.

Pri prirejevanju ljudskih veselja je Jacopo gledal le na sebe in na svojo čast — ona pa ni mislila nič na se. Pristostovala je zabavam le iz pokorščine do moža, a njene misli so bile v nebesih. Koliko je pa ona molila vsaki dan za svojega ljubega soproga, čegar dušno stanje je ona bolje poznala kot vsi drugi, koliko je ona zanj žrtvovala, to je bila njena skrivnost, za katero pa ni nihče vedel.

V velikih trumah je prihajalo ljudstvo na slavnostni prostor. Jacopo je hitel domov po svojo ženo. Ko jo je zagledal, oblečeno v najlepšo obleko in okrašeno z biseri in diamanti, je začuden obstal in vzkliknil:

Katarina, kako si ti krasna!

Katarina je pri teh besedah zarudela. Smeilja se mu je rekla:

Le počakaj Jacopo, ko pride smrt, ne boš več takih ljubeznivih besed.

Kako moreš sedaj, ko se greš veseliti, govoriti o smrti? jo pokara ljubeznjivo Jacopo. Glej, da mi ne govoriš več o tem.

Oprost, dragi Jacopo; nisem mogla zamolčati te misli.

Vesela se je začela. Za gospodo je bil pripravljen velik oder, pogrnjen z dragocenim blagom. Na sredi med gospami je sedela kot kraljica na častnem mestu Katarina. Jacopo je imel kot prireditelj mnogo opravila na odru.

Za prizori so se vrstile deklamacije, petje, in

lilo njegovo poročilo, da je Slovenski klub v vseh odsekih tako častno zastopan in da je Slovenski klub v tem kratkem času mnogo dosegel, in posebno zasluga je, da je klub, oziroma dr. Korošec dosegel, da se slovenski govori stenografirajo. Državni poslanec nam je tudi na srce govoril, naj se pridno poslužujemo bralnega in izobraževalnega društva v Slivnici, katero ima več sto različnih knjig razne podučne, kratkočasne in zabavne vsebine, ter mnogo raznih časnikov na razpolago. Govoril je tudi o gospodarstvu, priporočal je, naj pristopimo k hočki mlekarji, in da si moramo ustanoviti podružnico kmetijske družbe. Zelo občutimo pomanjkanje živinozdravnika, ker mariborski okraj je zelo obširen in je le samo eden živinozdravnik, kateri ne more niti eno tretjino dela opraviti in se redko doma najde.

Zato nas je močno zanimalo, da je državni poslanec povedal, da je že in še bo zahteval, da dobimo še drugega živinozdravnika. Zelo hvaležni smo tudi Slovenskemu klubu, da se za nas živinorejce poteguje ter se zabrani, da se srbska meja ne odpre. Naša iskrena želja je, naj bi se naše ljudstvo shodov in zborovanj z večjo vno udeleževalo, se vrnil spet ljubi mir ter si, kakor je državni poslanec želel, vsi podali roke v spravo k skupnemu delovanju za svoj in blagor občine. Že danes smo sklenili, da po novem letu želimo spet zborovanje, in takrat ustanovimo kmetijsko podružnico itd.

Gospod Franc Mlakar nam je govoril o programu in koristi Kmečke zveze tako prepričevalno in razločno, da smo sklenili pristopiti kot člani h Kmečki zvezi ter njemu kakor tudi Slovenskemu klubu in našemu državnemu poslancu izrekli popolno zaupanje in zahvalo.

Pri zadnji občinski volitvi smo sijajno zmagali, pa proti volitvi je nekdo vložil priziv na namestnijo, pa zvedeli bodemo za spletke in o tem poročamo pozneje.

Shod v Trbovljah.

Zadnjo nedeljo je priredil državni poslanec g. dr. Benkovič shod delavcev v Trbovljah. Dr. Benkovič je ožigosal ruvanje socialdemokratske stranke proti zadnjim, delavcu prijaznim, nujnim predlogom v državnem zboru, čemur so navzoči socialdemokrati burno ugovarjali. Govornik je razpravljal temeljito o nagodbi in pobijal nedoslednost opozicije Jugoslovanskega kluba zoper to državno potrebo v trenutku, ko klub skuša doseči jugoslovanskega ministra-rojaka. Zborovalci so izvajanja državnega poslanca dr. Benkoviča burno odobraval in konečno storili važne sklepe glede krščansko-socialne organizacije v Trbovljah in v Hrastrniku. Krščansko-socialna misel si pridobiva vedno trdnjša tla v naši delavski občini.

Državni zbor.

Predzadnji torek dne 12. t. m. je bila končana razprava o Steinerjevem predlogu, da se dajejo rezervistovskim družinam podpore, ako so družinski očetje poklicani k orožnim vajam in so njihove družine podpore potrebne. Ta predlog je bil enoglasno sprejet. Sedaj je naloga vlade, da izdela zakonski predlog, s katerim se sklep zbornice uresniči.

Dr. Korošec in dr. Benkovič sta stavila predlog, da se prestavijo poštni uradniki na slovenska tla, ker manjkajo pri nas uradniki, s ka-

godba. Vse je bilo zadovoljno, veselo, navdušeno. Najbolj zadovoljen, vesel, pa tudi ponosen na uspeh je bil seveda Jacopo.

Ravno je odigrala godba veselo, poskočno pesem, in še je odmevalo ozračje od navdušenega ploskanja — tu se zaslišijo naenkrat strašni, obupni vzkliki, prihajajoči iz stoterih grl, ki so pretresli mozek in kosti. Nastala je strašna zmešnjava. Tu pridrvi Jacopo, ves blede in prepaden.

Kaj pa se je zgodilo?

Za božjo voljo? Kje so gospe, kje je oder?

Velik oblak prahu je zakrival mesto, kjer je prej stal oder, izpod katerega je prihajalo srce pretresujoče zdihovalje. Oder se je podrl in pokopal pod svojimi rušami vse gospe.

Kot blazen je tekel Jacopo k podrtini in začel klicati: Katarina, Katarina, kje si?

Pa ni bilo mogoče, najti je. Z veliko težavo in previdnostjo so začeli odstranjevati tramove, in kmalu so potegnili izpod podrtega odra tu mrtvo, tam težko ranjeno gospo. Sto in sto rok je pomagalo pri rešitvi.

Tu zasliši Jacopo svoje ime. In na onem mestu, odkoder je prihajal ta glas, so vzdignili ranjeno gospo. Jacopo je spoznal hitro obleko; bila je njegova Katarina.

Takoj je bil pri nji, pa tudi nekaj milosrdnih gospa je že priskočilo, ki so pomagale mrtvaško blede gospej Katarini. Bila je smrtno ranjena. Kot malo dete je jokal ob umirajoči soprogi Jacopo.

Tu je za trenutek odprla oči in z velikim napotom rekla:

Zraka želim.

Hitro ji je prerezal Jacopo krasno obleko, toda kot omamljen je obstal. Pod krasno obleko Katarinino se je pokazala spokorna obleka, ki jo je nosila na svojem životu žena tega življenja in ve-

terimi bi se ljudstvo lahko razumelo. Mnogo slovenskih poštnih uradnikov je sedaj na Srednjem in na Gornjem Stajerskem, a pri nas so nemški uradniki, ki ne znajo uradovati slovenski.

Zadnji torek dne 19. novembra se je nadaljevala že pretekli torek pričeta razprava o podražanju živil. Predloge so stavili socialdemokrati ter zahtevali, da se sme uvažati prekomorsko meso ter da se morajo odpreti meje za živino proti Srbiji, Rumuniji in Rusiji. V imenu Slovenskega kluba je govoril poslanec Demšar ter zagovarjal stališče slovenskih kmetov. Njegov govor je vzbudil občno pozornost v zbornici, ker je tako spretno zagovarjal kmečke koristi. Izborna je branil kmečko stališče tudi poljedelski minister dr. Ebenhoch in med njegovim govorom so nastali večkrat hudi in burni spori med poslanci kmetov in socialdemokrati.

Politični ogled.

— Naš cesar prične s splošnimi avdiencami šele prihodnji mesec. V Schönbrunu priredijo zato posebno dvorano.

— Posvetovanje škofov cele Avstrije je bilo minoli teden na Dunaju. Predsedoval je kardinal iruschia. Škofje so sklenili, da se udeležijo katoliškega shoda, ki se je začel minolo soboto.

— Hrvatska. Kakor se poroča iz Zagreba, so banovanju Rakodezaja šteti dnevi. Pri ljudstvu nima nikakega zaupanja. Posrečilo se mu je sicer pridobiti nekatere stare Madžarone iz dobe Khuen Hedervarya, za uradnike, toda to je ljudstvo še bolj razljutilo.

— Naše oboroževanje. Namesto revolverjev uvedejo v armadi in v obeh deželnih brambah repetirne samokrese. V proračunu ministrstva za deželno brambo je za to 80.000 K. — Tudi naša mornarica dobi več novih vojnih ladij. V tržaškem Stabilimento tehnično hitro grade novi 14.600 tonski vojni ladji I. in II. Vojna ladja I. je že malone dovršena, tudi pri vojni ladji II. so dela napredovala. Kakor hitro izpuste v morje vojno ladjo I., prično graditi vojno ladjo III. V Pulju so malone že dovršene nove vrste v naši mornarici, ki je izdelana iz popolnoma novega materiala. V Reki grade zdaj 10 torpednih čolnov in šest torpedov, ki morajo biti dovršene do jeseni leta 1908. Pri Kruppu v Kielu je pa naročila naša mornarica tri podmorske čolne, ki se morajo pričeti graditi takoj.

— Mažarsko nasilje. Na Slovaškem se sedaj vršijo volitve v okrajne zastope. Kako se te volitve vršijo, pripoveduje neki dopisnik slovaških „Lud. Novin“ iz Hruština. Dopisnik piše: V Hruštinu ni volilo ljudstvo, ampak nasilje in goljufija. Da bi slovaško ljudstvo ne zmagalo, poslali so mažarski uradi na volišče orožnikov in dva obmejna stražnika pod poveljstvom nekega pisarja Meška, ki je bil tudi predsednik volilne komisije. Ta pisar je imenoval svojevoljno štiri svoje zaupne moše. Volilci niso smeli ziniti niti besedice. Ko je kaplan Tomanek zoper to nepostavno ravnanje protestiral, imel je na povelje predsednika Meška takoj orožniško bodalo na prsih. Izmed Slovakov noben ni smel biti v volilni sobi. Ko je kaplan Tomanek tudi zoper to protestiral, so ga orožniki prijeli in zaprli v hlev, kjer je bil zatvorjen od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Urne

selje vživajočega moža; zelo grobo je bila tkana ta spokorna obleka.

V taki obleki je pristostovala Jacopova soproga veselici!

Katarina! To je bila edina beseda, ki jo je mogel izreči Jacopo v tem trenutku, pri tem pogledu. Oči so mu bile polne solz.

Ona ga je pa pogledala prav ljubeznjivo in je rekla:

Moj Jacopo, z veseljem trpim za te!

Kmalu na to je prišel k umirajoči Katarini duhovnik s sv. oljem. Potem, ko ji je dal sv. odvezo in jo pomazilil s sv. oljem, ga je pogledala s hvaležnim očesom, obrnila pogled še enkrat na moža — in bila je mrtva.

Izdihnila je najplemenitejša gospa todijska, zvenela je najlepša cvetka umbrijska.

Leta so minula. Lepo telo Katarine se je spreminilo v prah, odkoder je prišlo.

V Jacopovi palači stanujejo tuji ljudje, le tuje obraze srečavaš po ulicah todijskega mesteca; otroci so že zrastle, starčki so pomrli. Le zidovje samostana je isto kakor pred dvajsetimi leti, toda brata Janez in Marko sta že osivela in sta se močno postarala.

In želja brata Janeza se je izpolnila. V tem času je namreč dobilo krščanstvo ono vzvišeno pesem, ki opisuje žalost Matere božje pod križem; in oče te lepe pesmi je bil eden izmed bratov svetega Frančiška.

V todijski frančiškanski cerkvi so vdolbene pod postajo križevega pota posamezne kitice prekrasne pesmi: „Stabat mater dolorosa“, (Žalostna je mati stala), pesni, polne žalosti in bridkosti.

Zložil pa je to pesem — brat Jacopo Benedetto iz Todijskega, imenovan Jacopus.